

Mål C-7/24

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

4 januari 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Retten i Svendborg (Danmark)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

2 januari 2024

Kärande:

Deutsche Rentenversicherung Nord

BG Verkehr

Svarande:

Gjensidige Forsikring, dansk filial till Gjensidige Forsikring ASA,
Norge för Marius Pedersen A/S

Mandatinnehavare Gjensidige Forsikring, dansk filial Gjensidige
Forsikring ASA, Norge för Marius Pedersen A/S

**RETTEN I SVENDBORG
BESLUT**

meddelat den 2 januari 2024

Mål [Utekämnas]

Deutsche Rentenversicherung Nord
[utelämnas]

mot

GJENSIDIGE FORSIKRING, DANSK FILIAL AF GJENSIDIGE FORSIKRING
ASA, NORGE som mandatinnehavare för MARIUS PEDERSEN A/S
och

Gjensidige Forsikring, dansk filial till Gjensidige Forsikring ASA, Norge
[utelämnas]
och

Mål [utelämnas]

BG Verkehr
[utelämnas]

mot

Mandatinnehavare Gjensidige Forsikring, dansk filial till Gjensidige Forsikring
ASA, Norge för
MARIUS PEDERSEN A/S
[Utelämnas]

Detta beslut fattades av domaren [ensamdomare].

Beslut om att begära förhandsavgörande

INLEDNING

- 1 Målet gäller huruvida det danska försäkringsbolaget Gjensidige Forsikring A/S, i egenskap av mandatinnehavare för Marius Pedersen A/S, har regressplikt mot de tyska offentligrättsliga pensionsförsäkringsbolagen BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord (socialförsäkringsinstitutioner som svarar för förmåner), i samband med att en tysk medborgare (nedan kallad X) avled till följd av ett olycksfall i arbetet i Danmark.
- 2 X var som tysk arbetstagare pensionsförsäkrad hos socialförsäkringsinstitutionerna BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord, som i enlighet med tysk lag betalade ut förmåner till X:s änka (nedan kallad Y).
- 3 I enlighet med artikel 267.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) har Retten i Svendborg beslutat att begära ett förhandsavgörande från Europeiska unionens domstol angående tolkningen av artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om tillämpningen av artikel

85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, såsom den senast har tolkats i EU-domstolens domar i målen C-428/92, DAK mot Lærerstandens Brandforsikring, ECLI:EU:C:1994:222, och C-397/96, Kordel m.fl, ECLI:EU:C:1999:432.

BAKGRUND OCH FÖRLOPP

- 4 Som tysk arbetstagare var X skyldig att teckna en offentligrättslig pensionsförsäkring hos BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord, som enligt 46 § andra stycket i sjätte boken i den tyska Sozialgesetzbuch (SGB VI) är skyldiga att betala ut förmåner till den försäkrades efterlevande. Den offentligrättsliga pensionsförsäkringen är en del av det tyska socialförsäkringssystemet och har till syfte att garantera pensioner till arbetstagare och deras efterlevande.
- 5 Det har uppkommit tvist mellan BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord, å ena sidan, och Marius Pedersen A/S och dess ansvarsförsäkringsbolag Gjensidige Forsikring, å andra sidan, om huruvida BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har regressrätt för förmåner som utbetalats till X:s änka Y.
- 6 Den tyske medborgaren X skadades när han arbetade som exportchaufför för ett tyskt bolag, DS Transport GmbH, när han den 15 juli 2015 hjälpte till att lasta varor på sin tyskregistrerade lastbil på en av Marius Pedersen A/S:s verksamhetsadresser i Danmark. Till följd av de skador som X ådrog sig vid olyckan avled han kort därefter.
- 7 Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring i Danmark beslutade därefter att dödsolyckan inte berättigar X:s änka, Y, till förmåner enligt den danska lagen om arbetsskadeersättning, eftersom X omfattades av det tyska socialförsäkringssystemet, såsom anges ovan (punkt 4).
- 8 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har därefter betalat ut förmåner enligt den tyska socialförsäkringslagen till X:s änka, Y, efter X:s död och har inträtt i Y:s rättsställning enligt tysk rätt gentemot den ersättningspliktige skadevållaren.
- 9 Eftersom Marius Pedersen A/S, genom sitt ansvarsförsäkringsbolag Gjensidige Forsikring, har erkänt att det är skyldigt att betala ersättning i samband med X:s död den 15 juli 2015, har BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord hävdats att de förmåner som bolagen betalat till X:s änka ska återbetalas av Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring.
- 10 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring har nekat att betala regresskraven från BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord med hänvisning till att nationell dansk rätt inte medger någon regressrätt med avseende på de regresskrav som framställts, eftersom det rör sig om förmåner för vilka något krav på

ersättning inte kan framställas enligt dansk rätt och eftersom X:s änka Y enligt Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring måste anses ha haft ett krav på förmånerna oavsett orsaken till X:s död.

- 11 Marius Pedersen A/S/Gjensidige Forsikring har vidare gjort gällande att Y redan har fått ersättning för förlorad försörjning, eftersom Gjensidige Forsikring på begäran av Y:s advokat har betalat Y ersättning för förlorad försörjning beräknad i enlighet med nationell dansk rätt. BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har gjort gällande att ersättningen inte har betalats med befriande verkan, eftersom Marius Pedersen A/S och Gjensidige Forsikring inte var i god tro om BG Verkehrs och Deutsche Rentenversicherung Nord's regresskrav vid tidpunkten för utbetalningen. Vad gäller Gjensidige Forsikrings utbetalning av ersättning för förlorad försörjning till Y är parterna överens om att fordran har beräknats och utbetalats i enlighet med nationella, danska ersättningsregler och att Y inte kan kräva ytterligare ersättning från Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring enligt dansk rätt.
- 12 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har den 6 respektive den 12 juli 2018 väckt talan mot Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S och yrkat att Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S ska erkänna att bolaget är regresspliktigt gentemot BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord för de förmåner som BG [Verkehr] och Deutsche Rentenversicherung Nord är skyldiga att betala och har betalat till Y enligt 46 § 2 i SGB VI (Sozialgesetzbuch sechstes Buch, den tyska lagen om socialförsäkring).

NATIONELLA REGLER OCH PRAXIS

Konsoliderad lag 2018-08-24 nr. 1070 om skadeståndsansvar (skadeståndslagen)

- 13 1 § punkt 1 i skadeståndslagen: *”Den som är ansvarig för personskada ska betala ersättning för inkomstförlust, sjukvårdskostnader och andra förluster till följd av skadan samt ersättning för sveda och värk.”*
- 14 13 § punkt 1 i skadeståndslagen: *”Ersättning för förlust av försörjare till make eller sambo ska uppgå till 30 % av den ersättning som den avlidne kan antas ha erhållit vid fullständig förlust av arbetsförmågan, se 5-8 §§. Ersättningen ska dock vara minst 644 000 kronor, om inte särskilda omständigheter föreligger.”*
- 15 17 § punkt 1 i skadeståndslagen: *”Förmåner enligt sociallagstiftningen, inklusive arbetslöshetsersättning, sjukersättning, pensioner enligt sociallagstiftningen och förmåner enligt lagen om arbetskadeförsäkring, som tillkommer en skadelidande eller efterlevande, kan inte ligga till grund för ett regresskrav mot den skadeståndsskyldige ...”*
- 16 26a § punkt 1 i skadeståndslagen: *”Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakar en annan persons död kan åläggas att betala ersättning till efterlevande som hade en särskilt nära relation till den avlidne.”*

Konsoliderad lag 2022-08-19 nr 1186 om arbetsskadeförsäkring (arbetsskadeförsäkringslagen)

19 § punkt 1 i lagen om arbetsskadeförsäkring: *”Om en arbetsskada har lett till döden har den efterlevande maken rätt till ... om äktenskapet ingicks innan arbetsskadan inträffade och samlevnaden bestod vid tidpunkten för den skadelidandes död. ...”*

20 § punkt 1 i lagen om arbetsskadeförsäkring: *”Den som är berättigad till ett övergångsbelopp enligt 19 § punkterna 1-3 och som på grund av den skadelidandes död har förlorat en försörjare eller som på grund av dödsfallet på annat sätt har fått sin försörjning försämrad, har rätt till ersättning för detta. Ersättningen bestäms med hänsyn till försörjningens omfattning och den efterlevandes förmåga att försörja sig själv, med beaktande av ålder, hälsotillstånd, utbildning, anställning samt försörjningsplikt och ekonomiska förhållanden.”*

Punkt 2: *”Ersättningen betalas ut som en tidsbestämd löpande förmån , som på årsbasis utgör 30 procent av den avlidnes årslön, se 24 §. Ersättningen betalas ut från tidpunkten för dödsfallet med 1/12 i förskott varje månad. Perioden kan bestämmas till högst 10 år. Om en kompletterande inkomst betalas ut i samband med dödsfallet, betalas förmånen dock inte ut förrän den kompletterande inkomstperioden har löpt ut. Om den avlidne fick löpande ersättning för förlust av arbetsförmåga enligt denna lag, betalas ersättning för förlust av försörjare inte förrän den 1:a månaden efter dödsfallet.”*

Punkt 3: *”Förmånen enligt punkt 2 ska förbli oförändrad under den fastställda perioden såvida inte förmånen helt eller delvis omvandlas till ett kapitalbelopp eller den berättigade personen avlider.”*

- 17 77 § i lagen om arbetsskadeförsäkring: *”Förmåner enligt lagen kan inte ligga till grund för regresskrav mot en skadevällare som har ådragit sig en skyldighet att ersätta skadelidande personer eller deras efterlevande, ... Skadelidande personers eller deras efterlevandes anspråk mot den person som är skyldig att betala ersättning ska minskas i den utsträckning som förmåner har betalats ut eller ska betalas ut till dem enligt denna lag. ...”*

Dansk rättspraxis

- 18 Den tidigare gällande artikel 93 i rådets förordning (EEG) 1408/71 av den 14 juni 1971 var föremål för en begäran om förhandsavgörande hos EU-domstolen (dom av den 2 juni 1994 i mål nr C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222) i samband med Østre Landsrets dom U 1995 341 Ø. I nämnda dom slogs det fast att 17 § punkt 1 och 22 § punkt 2 i den danska skadeståndslagen inte avskär en utländsk socialförsäkringsinstitution att rikta regresskrav för utbetalda sociala förmåner.

- 19 Højesteret meddelade därefter den dom som återges i U 2002. 573 H. Målet gällde en tysk arbetsgivares regresskrav på lön under sjukdom, läkarkostnader och pension till en tysk sjöman som skadats under arbete i Danmark.
- 20 Højesteret nekade under förfarandet (se U 1999 773 H) att hänskjuta frågor om tolkningen av nuvarande artikel 93 (numera artikel 85) till EU-domstolen. Nämnda domstol anförde i domskälen att det av EU-domstolens praxis ”otvetydigt framgår att artikel 93.1 i rådets förordning nr 1408/71 (artikel 52 i rådets förordning nr 3) ska förstås så att bestämmelsen endast reglerar frågan om lagval beträffande institutionens regressrätt mot den person som är ansvarig för olyckan och att institutionens fordran inte - ens i de fall då den har karaktären av en självständig fordran, jfr punkt b - kan överstiga den fordran som den skadelidande kan göra gällande mot den person som är ansvarig för olyckan enligt reglerna i den lag som är tillämplig i förhållandet mellan dem, det vill säga i allmänhet lagen på skadeorten.”
- 21 I sitt beslut hänvisade Højesteret bl.a. till EG-domstolens dom i mål nr 78/72, Sier, ECLI:EU:C:1973:51, där domstolen i punkt 3 uttalade att ”den institutionen som svarar för förmånerna har ett direkt anspråk mot ansvarig tredjeman endast om mottagaren av förmånen kan kräva skadestånd av denne inom den stats territorium där skadan inträffade”, liksom att institutionen inte kan ”kräva något annat av ansvarig tredjeman än vad den skadelidande eller dennes efterträdare kan kräva”.
- 22 Højesteret konstaterade därefter i U 1999 773 H att det följer av artikel 93.1 (nu artikel 85) att arbetsgivarens krav mot ansvarsförsäkringsbolaget inte kan överstiga det krav som den skadelidande hade kunnat göra gällande mot skadevållaren enligt dansk rätt. Som en direkt följd av detta uttalade Højesteret i U 2002 573 H att arbetsgivarens krav avseende lön och sjukvårdskostnader var preskriberade (enligt dansk rätt), men att det fanns ett krav på ersättning för arbetsgivarens pensionskostnader, även om kravet inte kunde överstiga vad den skadelidande skulle ha varit berättigad till enligt dansk rätt.
- 23 Ny dansk rättspraxis omfattar Østre Landsrets dom av den 2 mars 2020 (FED 2020 31 Ø) och Højesterets dom av den 8 december 2021 (U 2022 1033 H), som behandlar en liknande fråga. Målet rörde ett tyskt pars kollision på en dansk motorväg, varvid den ena maken omkom och den andra skadades.
- 24 Målet gällde huruvida Bundesbahnvermögen – Rechtsfähiges Sondervermögen der Bundesrepublik Deutschland och Krankenversicherung für Bundesbahnbeamten, Bezirksleistung Wuppertal hade rätt att få sina kostnader ersatta av skadevållarens försäkringsbolag, Codan Forsikring A/S, som erkände sitt skadeståndsansvar.
- 25 Enligt Østre Landsret kunde socialförsäkringsinstitutionens regresskrav för förmåner som betalats ut i en medlemsstat, på grundval av en händelse som inträffat i en annan medlemsstat, inte överstiga det krav som den skadelidande

- kunde göra gällande enligt lagstiftningen i den andra medlemsstat där skadan inträffade.
- 26 Vidare uttalade Landsretten att det endast fanns en skyldighet att ersätta kravet från socialförsäkringsinstitutionen i den utsträckning som försäkringsbolaget, i detta fall Codan Forsikring A/S, enligt dansk rätt skulle vara skyldigt att betala motsvarande ersättning till den skadelidande.
- 27 Landsretten antog således att det, för att den skadelidandes fordran skulle kunna ersättas, måste föreligga identitet mellan de förmåner som betalats till den skadelidande av den socialförsäkringsinstitutionen som svarar för förmånen i Tyskland och det krav som den skadelidande skulle kunna begära ersättning för enligt lagstiftningen i den medlemsstat där skadan inträffade, det vill säga enligt dansk rätt.
- 28 Domen från Østre Landsrets överklagades till Højesteret. I linje med Landsrettens avgörande uttalade Højesteret i sin dom att socialförsäkringsinstitutionens fordran inte kunde överstiga den fordran som den skadelidande kunde göra gällande mot skadevållaren enligt reglerna i den lagstiftning som är tillämplig på förhållandet mellan den skadelidande och skadevållaren.
- 29 Højesteret tog inte ställning till frågan om regress kunde göras gällande mot Codan Forsikring A/S för änkepensionsförmåner och "Sterbegeld" som beräknats och utbetalats enligt tysk rätt, eftersom Højesteret under de konkreta omständigheterna fann att Codan Forsikring A/S i god tro och med befriande verkan hade betalat ut ersättning för förlust av försörjare som beräknats enligt dansk rätt till den änka som var bosatt i Tyskland.
- 30 Højesteret konstaterade vidare att det hade visats med tillräcklig tydlighet att de kostnader som Krankenversicherung für Bundesbahnbeamten hade haft till sin natur omfattades av begreppet sjukvårdskostnader och annan förlust enligt 1 § i skadeståndslagen.
- 31 Det bör också noteras att parterna i målet var överens om att omfattningen av ersättningskravet skulle bestämmas enligt dansk rätt, så att kravet inte kunde överstiga det krav som den skadelidande kunde göra gällande mot skadevållaren enligt dansk rätt.

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER

- 32 Den EU-rättsliga bestämmelse som målet avser är bland annat artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Bestämmelsen motsvarar artikel 93.1 i den tidigare tillämpliga förordningen, rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 och artikel 52 i rådets förordning nr 3 av den 25 september 1958.

PARTERNAS ARGUMENT

- 33 **BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord** har under målet gjort gällande att BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord enligt 116 § punkt 1 i den tyska socialförsäkringslagen (Sozialgesetzbuch zehntes Buch (SGB X)) har inträtt i Y:s krav mot Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S. BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har således ett regresskrav mot Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S för de av BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord till Y utbetalade sociala förmånerna genom att inträda i Y:s rättigheter mot Marius Pedersen A/S och Gjensidige Forsikring A/S (subrogation). Detta förhållande har inte heller bestritts av parterna.
- 34 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har vidare gjort gällande att BG [Verkehrs] och Deutsche Rentenversicherung Nord's rätt till regress mot Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S enligt artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 ska fastställas i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord, i egenskap av socialförsäkringsinstitutioner som svarar för förmånerna, har sitt säte, det vill säga i enlighet med tysk lagstiftning, och att 17 § punkt 1 i den danska skadeståndslagen således inte utgör hinder för BG Verkehrs och Deutsche Rentenversicherung Nord's regressrätt mot Marius Pedersen A/S och Gjensidige Forsikring A/S.
- 35 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord gör i detta avseende gällande att enligt artikel 85.1 ska villkoren för och omfattningen av de krav som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har inträtt i också fastställas i enlighet med lagen i den medlemsstat där BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har sitt säte, dvs. enligt tysk lag, i egenskap av socialförsäkringsinstitutioner som svarar för förmånerna.
- 36 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har vidare gjort gällande att om omfattningen av BG Verkehrs och Deutsche Rentenversicherung Nord's fordran på Marius Pedersen A/S och Gjensidige Forsikring A/S ska fastställas enligt de materiella reglerna i den medlemsstat inom vars territorium skadan inträffade, det vill säga enligt dansk rätt, utgör detta inte hinder för BG Verkehrs och Deutsche Rentenversicherung Nord's rätt till regress mot Marius Pedersen A/S/Gjensidige Forsikring A/S för de sociala förmåner som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har betalat ut till Y.
- 37 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har till stöd för detta åberopat danska Højesterets tolkning av artikel 93.1 i den tidigare gällande förordningen nr 1408/71 i domen av den 19 december 2001 i mål U 2002 573 H.
- 38 Domen gällde frågan om vilken medlemsstats lagstiftning som skulle tillämpas för att avgöra parternas tvist och därmed omfattningen av den socialförsäkringsinstitutionen som svarar för förmånerna regresskrav mot skadevällaren. Højesteret fäste stor vikt vid att socialförsäkringsinstitutionens

fordran inte kunde överstiga det belopp som den skadelidande kunde kräva enligt lagstiftningen i den medlemsstat där skadan inträffade. Højesteret tog dock inte ställning till om socialförsäkringsinstitutionens krav skulle vara identiskt eller på annat sätt jämförbart med det krav som den skadelidande skulle ha rätt till enligt dansk rätt.

- 39 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har hävdad att artikel 85.1 ska tolkas så, att de sociala förmåner som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord betalar till änkan (änkepension) och de krav som änkan enligt dansk rätt skulle kunna ställa på den person som är ansvarig för skadan (ersättning för personskada och ersättning för förlust av familjeförsörjare) inte får vara identiska eller jämförbara på något sätt vad gäller deras karaktär för att kunna återkrävas. BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har i detta sammanhang gjort gällande att ersättningsbeloppet dock inte kan överstiga det belopp som den skadelidande kan kräva ersättning för enligt lagstiftningen i den medlemsstat där skadan inträffade, det vill säga enligt dansk rätt.
- 40 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har gjort gällande att eftersom det enligt artikel 85.1 krävs att varje medlemsstat erkänner rätten för den socialförsäkringsinstitutionens som svarar för förmånerna att inträda i kravet skulle det strida mot artikel 85.1 om en medlemsstat ska erkänna socialförsäkringsinstitutionens rätt till inträde, om medlemsstaten samtidigt effektivt kunde förhindra att kravet uppfylldes. BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har gjort gällande att det inte var syftet med bestämmelsen att hindra en socialförsäkringsinstitution som svarar för förmåner från att göra anspråk på ersättning från skadevällaren på grund av bristande identitet mellan de förmåner som kan begäras enligt lagstiftningen i den medlemsstat där nämnda socialförsäkringsinstitutionen har sitt säte och lagstiftningen i den medlemsstat där skadan uppkom.
- 41 BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har slutligen gjort gällande att oavsett om förutsättningarna för och omfattningen av det krav som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har inträtt i och för vilken ersättning begärs ska fastställas enligt dansk eller tysk rätt, är det inte en förutsättning för att Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S är regresspliktigt gentemot Deutsche Rentenversicherung Nord att de sociala förmåner som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har betalat till Y och det krav (fordran) som Y enligt dansk rätt kan kräva ersättning för från Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S är jämförbara. Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S ska därför ersätta de sociala förmåner som BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord har betalat ut till Y.
- 42 **Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S** har i målet gjort gällande att förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen av den 29 april 2004 endast reglerar huruvida BG Verkehr och Deutsche Rentenversicherung Nord kan inträda i den skadelidandes krav och inte huruvida

det finns en rättslig grund enligt danska regler för det regresskrav som nämnda socialförsäkringsinstitutioner har framställt.

- 43 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S har vidare gjort gällande att det avgörande för frågan om socialförsäkringsinstitutionernas regressrätt således är om skadelidande enligt dansk rätt kan rikta krav på de förmåner som nämnda socialförsäkringsinstitutioner har krävt regress för, se härvidlag bland annat Højesterets beslut i U 1999 773 H och U 2022 1033 H, och att så inte är fallet eftersom ett krav på löpande änkepension inte motsvarar ett krav på en kapitalersättning för förlust av försörjare enligt dansk rätt.
- 44 Det görs gällande att regresskravet på ersättning för pensionsförmåner till den avlidnes änka måste anses vara oberoende av att den avlidne dött i en arbetsolycka, eftersom den avlidnes änka måste anses ha varit berättigad till förmånerna oavsett dödsorsaken.
- 45 Även om Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring medger att det i princip finns en regressrätt för tyska socialförsäkringsinstitutioner görs det gällande att det följer av 77 § punkt 1 första stycket första stycket i lagen om arbetsskadeförsäkring (ASL) att förmåner enligt ASL inte kan ligga till grund för "regresskrav mot en skadevällare som har ådragit sig ersättningsskyldighet" mot den avlidnes änka. Det framgår vidare av 77 § punkt 1 andra stycket ASL att den efterlevandes (änkans) krav på den ersättningsskyldige (här Marius Pedersen A/S/Gjensidige Forsikring) sätts ned om "det har betalats eller föreligger en skyldighet att utbetala förmåner till de berörda enligt denna lag". Det har därför gjorts gällande att de kående socialförsäkringsinstitutionernas regresskrav ska anses ha upphört när förmånerna måste anses ha ersatt förmåner som omfattas av 20 § i ASL om efterlevandes rätt till ersättning för förlust av försörjare.
- 46 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring har vidare gjort gällande att denna uppfattning är i överensstämmelse med EFTA-domstolens avgörande i mål E-11/16, Mobil Betriebskrankenkasse mot Tryg Forsikring, dom av den 20 juli 2017, enligt vilket ett regresskrav enligt förordningen inte kan överstiga det eller de krav som den skadelidande själv skulle göra gällande mot skadevällaren enligt lagen på den ort där skadan inträffade.

Bakgrund till frågorna

- 47 Det är - som utgångspunkt - ostridigt att en socialförsäkringsinstitution som svarar för förmåner i en medlemsstat enligt artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 har rätt till regress mot en ansvarig skadevällare på grund av en ansvarsgrundande händelse i en annan medlemsstat, oavsett vad som föreskrivs i den andra medlemsstatens nationella rätt, i detta fall 17 § punkt 1 i den danska skadeståndslagen.
- 48 Däremot råder det oenighet om vilken medlemsstats lagstiftning som avgör omfattningen av det krav som en sådan socialförsäkringsinstitution har inträtt i.

- 49 Det råder även oenighet om huruvida regressrätten för den socialförsäkringsinstitution som svarar för förmånerna, om omfattningen av ett sådant anspråk ska fastställas enligt de materiella reglerna i den medlemsstat där skadan inträffade, förutsätter att de sociala förmåner som ska ersättas till sin natur ska vara jämförbara med de förmåner som den skadelidande kan göra anspråk på enligt lagen i den medlemsstat där skadan inträffade.
- 50 Det råder också oenighet om vad som avses med uttrycket ”till sin natur” och om detta endast förutsätter att det krav för vilken ersättning begärs inte kan överstiga det belopp som den skadelidande kan kräva enligt lagen i den medlemsstat där skadan inträffade.
- 51 Även i dansk rätt har det klargjorts vilken typ av ersättning som en skadelidande eller dennes efterlevande kan göra anspråk på till följd av personskada. Skadeståndslagen innehåller således bestämmelser enligt vilka anspråk kan göras på ersättning för andra förluster, förlorad arbetsförtjänst, sveda och värk, bestående men, förlust av arbetsförmåga, förlust av försörjare, övergångsbelopp vid dödsfall och ersättning för skada. De flesta poster är också maximerade till ett visst belopp.
- 52 Av 77 § lagen om arbetsskadeförsäkring framgår vidare att ersättning som beräknas enligt skadeståndslagen är subsidiär till den ersättning som den skadelidande eller efterlevande kan kräva enligt lagen om arbetsskadeförsäkring, och att arbetsskadeersättning inte kan ligga till grund för regress mot en ersättningsskyldig skadevållare.
- 53 Varken skadeståndslagen eller lagen om arbetsskadeförsäkring ger en efterlevande rätt till änkepension av det slag och på det sätt som följer av den tyska socialförsäkringslagen (Sozialgesetzbuch sechstes Buch (SGB VI), 64-65 §§. Det är således inte möjligt att utan vidare skapa identitet mellan den regressökande socialförsäkringsinstitutionens krav på ersättning och den eller de motsvarande poster i skadeståndslagen eller i lagen om arbetsskadeförsäkring.
- 54 Följaktligen kan det inte utan vidare avgöras om och i så fall i vilken utsträckning ett regresskrav avseende socialförsäkringsinstitutionens kostnader kan göras gällande mot den skadeståndsskyldige skadevållaren.
- 55 Det finns begränsad praxis från EU-domstolen om hur artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 ska tolkas i förhållande till omfattningen av det anspråk som en socialförsäkringsinstitution som svarar för förmåner kan inträda i och kräva ersättning för från en ansvarig skadevållare, se bland annat mål C-397/96, Kordel m.fl., ECLI:EU:C:1999:432, och mål C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222.
- 56 I sin rättspraxis, senast i mål C-397/96, Kordel m.fl., har EU-domstolen slagit fast att den då gällande artikel 93.1 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 skall tolkas så att både villkoren för och omfattningen av det krav som en socialförsäkringsinstitution som svarar för förmåner i den mening som avses i

förordningen har gentemot den person som är ansvarig för en skada som inträffat inom en annan medlemsstats territorium och som har lett till utbetalning av sociala förmåner ska fastställas i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där institutionen har sitt säte.

- 57 I mål C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222, har EU-domstolen dessutom godtagit att både villkoren för och omfattningen av det krav som en socialförsäkringsinstitution i den mening som avses i förordningen har på den person som är ansvarig för en skada som inträffat inom en annan medlemsstats territorium och som har lett till utbetalning av socialförsäkringsförmåner bestäms av lagstiftningen i den medlemsstat där institutionen har sitt säte.
- 58 Det framgår emellertid inte av domstolens rättspraxis huruvida de materiella reglerna i den medlemsstat där skadan inträffade kan begränsa regresskravet för den socialförsäkringsinstitutionen som svarar för förmånerna för det fall de socialförsäkringsförmåner som det har yrkats ersättning för inte är identiska eller i vart fall inte till sin natur jämförbara med det krav som den skadelidande skulle kunna kräva ersättning för enligt dessa materiella regler.

Beslut

Mot bakgrund av det anförda finner Retten i Svendborg, som är första instans i målet, att det finns anledning att begära förhandsavgörande hos Europeiska unionens domstol i enlighet med vad som anges nedan.

Retten i Svendborg anmodar EU-domstolen om att besvara följande fråga:

1. Ska artikel 85.1 i rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen tolkas så, att det är en förutsättning för att den socialförsäkringsinstitutionen som svarar för förmåner ska ha ett regresskrav enligt denna bestämmelse att det i den medlemsstat där skadan inträffade finns en rättslig grund för den typ av ersättning eller kompensation, eller en likvärdig förmån, för vilken det görs gällande regress till följd av en händelse som skadevällaren är ansvarig för enligt lagen på den ort där skadan inträffade?

2 januari 2024

[Utelämnas]